

Зміст

ПЕРЕДМОВА	3
ВІДОМОСТІ ПРО МОВУ	6
Як влаштована мова	6
Етапи розвитку мови	7
Мовне середовище і розвиток дитини	9
Ранні ознаки порушення розвитку мови	11
МОВА ДИТИНИ ВІД НАРОДЖЕННЯ ДО РОКУ	13
Слухова увага, сприйняття і розуміння мови	13
Слухова увага і сприйняття	13
Розвиток слухової уваги	13
Розвиток слухового сприйняття	14
Правила спілкування з дітьми	15
Розуміння мови	16
Розвиток розуміння мови	16
Правила спілкування з дітьми	17
Рухові навички і жестикуляція	17
Як мова пов'язана з рухом	18
Спрямованість до співрозмовника і мовна поза	18
Цілісність мовного руху	19
Мова і жестикуляція	20
Формування спрямованості до співрозмовника і мовної пози	21
Формування цілісного мовного руху	22
Розвиток жестикуляції	24
Правила спілкування з дітьми	25
Голос, мовний видих і рухливість органів мови	27
Формування голосу	28
Формування мовного видиху	29
Правила спілкування з дітьми	30

Мова дитини після року до трьох років. Стимулювання розвитку мови дитини. Подолання затримки мовного розвитку.....	31
Розвиток розуміння мови.....	32
Пасивний словник	32
Слова-предмети	33
Слова-дії	35
Слова-якості	37
Вказівні і питальні займенники.....	41
Прислівники.....	42
Прийменники	44
Правила занять.....	45
Фразова мова	47
Правила занять.....	48
Власна мова дитини	49
Формування активного словника	50
Завдання зі словами-предметами	51
Завдання зі словами-діями	52
Завдання зі словами-якостями	54
Завдання з вказівними і питальними займенниками	55
Завдання з прислівниками	56
Правила занять.....	57
Фразова мова	59
Розвиток фразової мови	59
Правила занять.....	61
Складова структура (малюнок) слова	62
Уточнення складової структури слів	62
Правила занять.....	63
Грамматичний лад мови.....	64
Закінчення однини і множини іменників.....	65
Зменшувальні суфікси іменників.....	66
Утворення складних імен іменників	67
Закінчення чоловічого і жіночого роду дієслів минулого часу	68
Закінчення множини дієслів минулого часу.....	69
Множина прикметників	70

Негативна частка: не	71
Прийменники	72
Правила занять	74
МОВА ДИТИНИ МІЖ ТРЬОМА-ЧОТИРМА РОКАМИ.....	76
Стимулювання мови при нормальному розвитку.....	77
Розвиток м'язового (кінестетичного) почуття.....	78
Знайомство з органами мови.....	78
Розпізнавання голосних звуків	78
Розпізнавання приголосних звуків	79
Вимова звуків	81
Поліпшення рухливості органів мови	81
Постановка деяких звуків.....	82
Правила занять.....	86
Зв'язна мова	87
Поширення речень	87
Розвиток самостійної мови.....	91
Правила занять.....	93
Заняття з дітьми при відхиленнях у мовному розвитку.....	96
Дизартрія.....	96
Обстеження дитини	97
Правила виконання завдань	97
Результати обстеження	97
Розробка м'язів при дизартрії.....	99
Вправи	99
Коротка вуздечка язика	101
Розтягування вуздечки.....	101
Правила виконання вправ.....	102
Аутизм	102
Прояви аутизма.....	103
Розлади сприйняття й уваги.....	103
Розлади свідомості	104
Розлади поведження і діяльності	105
Особливості інтелекту.....	106
Ранні прояви аутизму(до року.....	106
Порушення мови.....	107

Жестова мова.....	107
Розуміння мови	108
Власна мова	109
«Псевдомова»	109
Як допомогти аутичній дитині.....	110
Установлення дистанції спілкування	111
Налагодження первісного контакту.....	112
Формування жестів і інших способів несловесного спілкування	114
Розуміння несловесної комунікації.....	114
Розвиток у дитини несловесної комунікації.....	115
Заїкуватість.....	116
Виявлення схильності до заїкуватості	116
Попередження заїкуватості.....	119
Усунення зажатості м'язів.....	119
Зниження висоти голосу	121
Усунення «твердої атаки» мови і вироблення грудного резонування.....	121
Усунення зайвої голосності голосу й уповільнення темпу мови.....	122
Подолання недавно виниклої заїкуватості.....	123
Правила спілкування з дітьми.....	125
Алалія, або загальне недорозвинення мови	127
Обстеження дитини	129
Розуміння інструкцій	129
Розуміння значення слів	129
Реакція на звуки мови	130
Рухові порушення	131
Обсяг доступних дитині рухів	131
Здатність до виконання яких-небудь дій	131
Здатність приймати допомога.....	131
Результати обстеження	132
Заняття з дітьми при різних формах алалії.....	132
Розвиток слухового сприйняття при сенсорній і сенсомоторній алаліях	132
Розрізнення немовних звуків.....	133
Оперування з немовними звуками.....	134

Впізнавання голосів.....	135
Розрізнення звуконаслідування.....	138
Правила занять.....	139
Формування рухових функцій при моторній і сенсомоторній алаліях.....	139
Правила виконання вправ.....	139
Види рухів.....	140
Здійснення дій з опорою на мимовільні рухи.....	142
Правила занять.....	144
Становлення початкових мовних навичок.....	144
Викликання вимови перших звуків.....	145
Займенники: де, ось, тут. Слова: так, ні.....	148
Імена домашніх.....	149
Дієслова і дієслівні звуконаслідування.....	150
Правила занять.....	154
Формування фрази.....	154
Засвоєння зразків фразової мови.....	155
Оволодіння найпростішою фразою.....	160
Правила занять.....	163
Постановка вимови звуків.....	163
Уточнення вимови голосних звуків.....	164
Уточнення вимови простих по артикуляції приголосних звуків.....	165
Постановка приблизної вимови складних по артикуляції приголосних звуків.....	166
Звук С.....	167
Звук З.....	167
Звук Ц.....	168
Звук Ш.....	168
Звук Ж.....	169
Звук Ч.....	169
Звук Щ.....	169
Звук Л.....	170
Звук Й.....	170
Звук Р.....	170
Постановка м'яких пар приголосних звуків.....	171
Закріплення вимови звуків.....	174

Правила занять.....	175
Розвиток лексичного і граматичного ладу мови.....	175
Завдання на основі іменників	176
Завдання на основі дієслів	181
Завдання на основі імен прикметників	187
Правила занять.....	189
Висновок.....	191